

FESTA

Engrunes

La vida l'he passada aixeeant idols,
els uns d'amor, els altres d'amistat.
Foll per ells, els hi dava amb tota l'ànima
el cor per pedestal.

¡Qué d'ilusions i somnis i esperances
m'han fet acariciar!...

la dòna amb sa hermosura i ses promeses
l'amie amb ses protestes de llealtat.

¡Tots han caigut! Tots, un darrera l'altre,
he vist esbadallarse de coreats,
i a sa caiguda lo meu cor cruixia,
i li han fet mal, molt mal.

Mes no temeu per mí. Veniu, nous idols,
a dar-me desenganys!...

No tinguen cap rezel, que jo us espero;
que encare'm resta cor per pedestal.

A. JULIÀ POUS.

Nostre darrer extraordinari

Als dos o tres dies d'haver-se posat a la venda el nostre darrer número extraordinari dedicat a don Santiago Boy, s'agotà per complert el primer tiratge que havíem fet del mateix.

Ràpidament fou posat a la venda un segon tiratge del que, una vegada repartit entre els kioscs i'ls corresponsals que havien multiplicat les llurs demandes, ben pocs números ens en han quedat a nosaltres.

No senyalem aquest fet per a vanagloriarnos nosaltres del nostre acert en la composició del anterior extraordinari.

Sols volem remarcar que això demostra palpablement les simpaties i popularitat que's té guanyades en la nostra terra aquest veterà humorista En Santiago Boy, i, per lo mateix, la justícia del nostre homenatge.

Sols ens cal afegir que En Boy ha restat agraït d'aquesta manifestació de simpatia que'l públic li ha dispensat.

CRONICA QUINZENAL

ESSENCIA I PLENITUT

Hem passat una quinzena amb continua exteriorització dels sentiments catalans.

Primerament, els actes i manifestacions per a homenajar a en Josep Anselm Clavé amb motiu d'haver acordat l'Ajuntament donar el nom d'aquest popular músic a un carrer de la nostra ciutat, i la solemne ostentació de la làpida commemorativa del dia i casa en que nasqué per a eterna recordança de propis i estranys, actes magnífics, en els quals una part tan importantíssima hi prengueren les Associacions corals de Catalunya.

No cal dir que aquest tribut d'homenatge i glorificació envers el gran mestre, es de sobres merescut, i que la tasca dels cantors humils del nostre poble, que després del treball cotidià, enlairen el seu esperit prodigant arreu les inspirades composicions del gran Clavé, es una significativa manera de demostrar que l'ànima del nostre poble sab sentir fonament i porta ben arrelades les vibracions angustes del amor, l'honradès i el treball.

Cooperant a aquestes festes, poetes i músics eminents d'avui dia s'hi adheriren amb entusiasm, aportant el seu valer intel·lectual en el Certamen que s'organitzà i celebrà a Belles Arts, i aquesta es una altre prova de que la lliçó de perseverancia i respecte per a el meritíssim fundador de chors a Catalunya també està ben arrelada en els qui, per son lloc i talent, disfruten d'admiració i gloria.

Després vingué la *Diada de la Llengua Catalana*, severíssima, forta i vigorosa demostració de la vitalitat i trascendencia del nostre verb.

Tot Catalunya ha palesat el seu viu entusiasme per una tan acertada i grandiosa festa.

Al Palau de la Música Catalana, a Belles Arts i en diverses associacions culturals de nostra te-

rra, se feu ben ostensible l'adoració dels bons catalans a la nostra llengua, i al redós de les quatre barres, se pogué ben amplement enfortir el nostre esperit d'homes patriotes i moderns, amb els sagrats llaços d'unió, amor, progrés i deslliurança.

Recordem-nos d'aquelles admirables paraules del ilustre poeta de l'Illa Daurada, en Joan Alcover:

«Jo dic que menysprear la llengua propia es un rebaixament individual i colectiu; es renunciar al més essencial dels atributs, que caracteritzen la plenitud de la vida cívica, es esterilitzar el regne de la poesia, aixugant les venes més fecundes de la inspiració i privant-la de sos mellors dominis.»

Per això es que la glorificació magnànima i potent de la nostra llengua no ha d'esser circumstancialment cosa d'un dia o un acte anyal, sinó constant obsessió nostre que'ns porti a enaltir-la continuament, diariament, honrant-la amb veement propagació, enrobustint-la amb depurat anàlisi i bon gust, i fent a totes hores la expressió magnífica i càlida del nostre pensar, del nostre sentir, i en tota la actuació intrínseca del nostre viurer.

Fruit d'aquesta vigoria i renaixensa constant, es la febra periodística que darrerament hem observat a Barcelora.

Han aparegut una infinitat de periódics nous, s'han llessat al carrer nous paladins de les arts, ciències i sports de la nostra terra, tots amb un delit i fé admirables, plens de joventut i vida en cada batec solemniat del seu despertar.

Fa bonic i es digne de tenir-se en compte.

Aquesta efervescencia de publicacions catalanes es esplendidesa espiritual, civilisació de la ciutat, plenitud d'art i de vida.

Però, més que rès l'actuació primordial de tots i de tothom, ens sembla que ha d'esser encaminada amb preferencia a contrarrestar la malsana influencia a Catalunya de tantes i tantes publicacions grolleres i de mal gust, que amb la escusa d'un preu mínim i una propagació equitativa, ve infestant ja de temps la literatura castellana.

Aquest rebaixament moral de la producció intel·lectual, no ha de tenir imitadors a Catalunya. Els nostres periódics i publicacions han de tenir un altre concepte del espandiment de les idees i elucubracions del esperit.

Si aquestes noves sensacions de l'ànima periodística catalana, si aquesta premsa germana que acaba de apareixer encamina molts dels seus esforços a combatre tantes de *novelas cortas* i *novelas con regalo*, que cridanerament, intencionadament, desvien el pensament català, la seva trascendencia i honorabilitat serà ben manifesta i la regoneixença més general serà ben palesada.

Avant! i, com Goethe, invoquem per a les nostres plomes llum, sinceritat i vigoria.

ABEL-ARDIT.

Qui canta el seu mal espanta

Que amb els versos que escric vui fer broma
 per distreure el meu mal solament
 podeu creure que no es cap mentida,
 i així, doncs, la vida
 passo dolçament.

I es que al fer-ho em recordo d'un conte
 que del avi jo havia sentit,
 a peu dret, per no fer fê una bacaina,
 prop de la fogaina,
 quan jo era petit.

Era un pare que cinc fills tenia
 i era pobre com un ratolí,
 i amb la cara riolera es trobava
 mentres treballava
 pels fills manteni.

Treballant del matí fins al vespre
 defensava, suant molt, un xic sou;
 per tips veure a la seva mainada
 amb poca soldada
 no'n tenia prou.

Quan els fills assentats veia a taula
 tot menjant els volia contents;
 però abans que la gana, observaven
 els fills, que acabaven
 primé els aliments.

Es així que molts cops al mig-dia
 la *birosta* s'havien *crospit*;
 rè es trobava a la nit, fent *requisa*,
 i amb la panxa llisa
 anaven al llit.

Està clar, tots els fills rondinaven
 i augmentava del pare el penar;
 prô mirant que quan tips no's trobessin
 alegres estessin...
 quina en va pensar?

Va ensenyar-los cançons molt alegres
 per cantar-les en tals ocasions
 que vianda manqués per donar-los...
 Per podê alegrar-los,
 au, vinga cançons!

I cantant es cansaven de veres
 i els venia la sòn tot seguit;
 que no havien sopat s'oblidaven
 i tots se'n anaven
 alegres al llit.

Si jo estic molt malalt, tot fent broma,
 del meu mal me'n distrec molt més bé:
 quan la Mort a mi em vinga a buscar-me
 semblarà trobar-me
 que no tingui rè.

CANDOR SALAMÉ.

El Nadal del senyor Quim

El senyor Quim viu al carrer de la Palla; la vigília de Nadal, el senyor Quim, surt de casa cap allà a les cinc, devalla l'escala i enfila el carrer amb aquell aire del home que va a desempenyar una missió important i trascendental; el senyor Quim desemboca a la Plassa Nova, tomba pel carrer dels Archs puja fins al Portal del Angel, travessa la Plassa de Catalunya i entra en la Rambla del mateix nom. El senyor Quim sent un calfred agradós que li corre la pell donant-li la volta per tot el cos; el senyor Quim somriu satisfet. Es a la fira d'aviram i el senyor Quim entra en funcions; els galls d'indis, cap-encesos i aixelabrats, els pollastres *curridus* i cap-cigranys, les gallines coquetes i histericament impresionables, les oques, magestuosos com matrones romanes, els ànecs inquiets i revolucionaris; els galls, amb aires de soldà, satisfets i orgullosos, però encaparrats perquè no saben on para el seu harem; tota la diversitat d'aviram, arribada de tots els recones i per tots els camins, esta allí arrengrerada com els soldats en dia de parada i el senyor Quim imagina's esser el general que passa la revista.

El senyor Quim es l'encarregat de comprar el gall.

Hi entén molt el senyor Quim amb l'aviram. Com que cada any éll es qui'l compra ¡figureu-vos si n'hi té de pràctica! Amb vint anys d'anar-lo a comprar, podeu comptar, ja n'ha comprat vint! Ves si hi té d'entendre. An éll si que no l'enganyen.

El senyor Quim, va passant prop les parades, amb aire encaparrat i inquisidor. Sembla un investigador del fisc.

—Senyoret, comprim aquest gall tan maco, vingui, miri, palpi aquest bé de Deu de cuixes. No n'ha palpat pas de més grosses en sa vida; amb bona fê li prometo.

El senyor Quim es ruboritza com una adolescent cada vegada que li ofereixen la mercaderia. El senyor Quim veu una pessa que li fa el pès; el cor li panteija, la boca se li asseca, ni sab com comensar; talment com el debutant al trovar-se sol dalt del escenari devant de milers d'ulls que'l fiten i altres milers d'orelles que l'escolten. El senyor Quim no vol passar per tonto, *Ecco il problema!* que no's pensin que bada, que no li coneguin que està emocionat.

El senyor Quim comensa a parlar amb una veu tan baixa que ni l'entenen; passada la primera impressió el senyor Quim s'anima i parla clar; demana preu; per a fer el viu posa al pobre animaló, que si sa mare ho sentís moriria del disgust; que's lleig, magre, que fa mala cara, etc. Després regateija, si n'hi han demanat vint, tímidament valent, en promet dinou. Li donen pel que'n ofereix com qui li fa una mercè. El senyor Quim paga; intimament està convensut que l'han enredat, que si n'hagués ofert quinze també l'hi haurien donat, però ja està fet. L'any que ve ja procedirà d'altre manera (cada any pensa lo mateix).

—Vol que li porti senyoret?

El senyor Quim es sent altruista i protegeix a l'infancia desvalguda.

—Si, noi, té—i carrega al balleit amb el gall, que fa més bulto que'l qui l'ha de traginar.

Del carrer d'Aragó al carrer de la Palla, el senyor Quim, presumeix amb el gall i el marreci en arribant a casa, gratifica al petit esplèndidament;—Té aquí tens un ral i no t'el gastis en carmet-los. El senyor Quim té molt bon cor, les vigílies de Nadal.

La presentació de la víctima a la família té quelcom de solemniat; el senyor Quim està emocionat; tots fan rotllo entorn de la bestia; per obligació tots d'un a un l'han de sospesar; i tots unanimitat asseguruen que fa un pès de mil diables.—Quan té n'has fet?—Tant.—No més? Es regalat,—li diu la dòna. I'l senyor Quim saboreja el seu triomf, estarrufant-se cobeijat per les mirades admiratives de la família.—Es regalat repeteixen tots a chor (cada any li regalen) es un animal magnífic (cada any es magnífic).

—Que'l matem tot seguit?—Per aclamació s'acorda procedir sumarissimament a l'execució del condemnat.

El moment es solemniat; sembla que un alè de glaç plani per sobre aquella família de burgesos senyors Esteves; la noia gran, magre, histèrica i sentimental, parla de desmaiarse i fuig corrents a amagarse a l'altra banda de pis; la senyora del senyor Quim no té cor per a aquestes coses, el noi, un ganassot de setze anys magre com un penja-robes, que es d'una Congregació, de no se quina Congregació, amb la gorra de col·legial encare, encasquetada fins a les orelles, diu que ell si'n sapigués... i fa'l valent però està més groc que la cera; la minyona no es capàs de matar una mosca... no queda més que'l senyor Quim.—Ja'l mataré jo, gallines, que sembleu unes gallines mullades! El senyor Quim es terrible. Galls d'indis an ell? i agafant el ganivet i arremangant-se el senyor Quim està verament terrible; sembla en Tartari de Tarascò; la família l'admira novament.

La víctima ja ha entregat l'ànima a Deu; la família s'hi abraona com un sol home; l'un estira per aquí, l'altre per allí i en un Jesús el gall sembla una criatura de bolquers, sense bolquers.

Tornen les exclamacions.—Que's maco!—Que es... etc., etc., (com l'altra vegada).

Segueixen una colla d'operacions que prenen la solemnitat d'un rite; l'autopsia; el farciment; l'enlardufamenta. El senyor Quim, trafegant per la cuina, té tot el caràcter d'un gran director d'una obra magna. Cal tenir l'ull ben obert i l'intel·ligència ben desperta. El senyor Quim no bada, aquí no es a la fira; aquí ja s'hi ven amb cor i parla alt. La gresca dura fins després de mitja nit.

—Santa nit tinguem. La família senyor-quimesca s'en va al llit i el seu cap visible s'adorn com un angelet, satisfet de la tasca complerta.

Ja fa estona que ha sortit el sol. Ja es Nadal! El senyor Quim que, com a bon burgués de tanlell i mitja-cana, tots els dies es lleva a les set i els diumenges a les vuit, en tal dia ho fa a les nou. Tots l'imiten i tots ne fan admiracions i escarafalls i's tracten de ganduls i sibarites.—Es clar! com que air van fer el tronera d'aquella manera. I tots—sempre son tots—s'astoren de lo troneres que son.

Les dònes tenen feina a la cuina. El senyor

Quim amb el seu brot mascle, o sia en Quimet, el congregacionista de la gorra de col·legial fins a les orelles, s'en van a fer el vermout; pare i fill caminen convensuts de que tots els passants ho coneixen i'ls enveijen el vermout que els espera jamb olives i tot! ja veuen.

Tornen a casa i aleshores es la feina d'explicar les excelencies de la beguda de matí de Nadal—ells no'n benen més que cada any per Nadal—l'admiració de les femelles puja de grau. Els admirats son dos; el senyor Quim i la torna, o sia en Quimet.

—A taula, a taula!

Qui ha sigut qui primer ha llensat el erit? *Chi lo sa?* Tots i cap. Lo cert es que'l crit es donat.

No cal descriurer l'àpet; sien amb l'escudella, s'embafen amb la carn d'olla, es descorden les civelles de les calçes i s'affuixen cotilles amb la llagosta, s'està de mal humor en el rostit per falta de gana, es mareijen amb els turrans i es congestionen amb el cafè.

Moment solemniat! *Memento homo!* La quietut dels sepulcres s'es feta! Hi han segons que semblen segles! La batallada del gran instant ha sonat! *La suerte está echada!*

¿Sonen les trompetes del judici final? ¿Venen, potser, en boija cursa els genets del Apocalipsi?—No!!! Es en Quimet que s'aixeca per a parlar.

Les dònes s'aixuguen els ulls per endavant; el senyor Quim, entre l'emoció, el carregament del paidor, i'l volguer fer el cor fort, esdevé més gròc que la cera gròga.

I en Quimet, el brot mascle de la família, el ganassot congregant i, encare, col·legial, recita... *bueno*, vos faig mercè (i agraiu-m'ho) del vers que recita aquell ganapia. Es una composició que s'ha après de memòria d'un llibre de dècimes, que'ls *padres* l'hi han deixat i que diu com un gramofón, o pitjor (sempre hi ha un pitjor) com un lloro de Montevideo.

El senyor Quim plora eternit, la senyora Quima, *consorte*, es desmaia de goig, la Quimeta, el brot femella de la família, se sent un nus a la gorja i ni plorar pot, la raspa mentre-tant, allí a la cuina, fa un soroll de vaixel·la de mil diables cantant amb veu estrident allò de

Ay, Ramón,

no me busques las cosquillas,

ay, Ramón, etc.

Com el dia abans sobre el gall, la família del senyor Quim, s'abraona sobre en Quimet omplint-li les galtes de petons i de greixum i enfigassament.

Al vespre un cop allengerits els ventres respectius, en la forma i lloc que podeu suposar, surten a orejar-se i... s'en van al cine i allí entre empentes, prempsament i trepitjades als talls de poll, s'enquibeixen com poden, veuen unes quantes pel·lícules i s'entornen a casa tan satisfets i amb una bocassa que demana amb urgència citrats i purgues heroiques.

I... fins l'any que vé!

Magu Muriá

NO TOCAR BOLA

- ¿D'ont surt, avui per aquí, senyora Laia?
 —Calli, dòna, si m'he perdut.
 —¿Que ho diu de veres?
 —¿No li dic?... es la veritat. Aquest dematí he volgut anar a missa a Sant Francisco, per esser primer divendres de mes, i al sortir per anar al carrer del Pi a comprar unes quantes figuretes que'm feien falta pel pessebre que faig tots els anys per la canalleta, no se com ha sigut que després de molt caminar m'he trobat de nassos a la Reforma.
 —¡Carambes!... Això es que haurà perdut l'esma.
 —¡I cà!... es que hi badat com si vingués de fóra.
 —¿Però are ja ve de la fira?
 —Si, senyora, després de molt preguntar i de fer mil cabrioles per aquells carrerons de mala mort, he tornat a encarrilar-me i a les onze ja era a la plassa de Sant Oriol.
 —Si que ha anat lleugera; i digui, ¿que està animada aquest any?
 —Com sempre, això no's perderà mai.
 —Perquè es cosa de mainada.
 —Es que jo també hi disfruto i em' sembla que ja soc gran.
 —Bé, perquè nosaltres encare som d'aquell temps de la antigalla, però els que puijen are, ¡ai Deu la fassi bona! pot fer-los'hi un nús a la cua, amb això de fer pessebre.
 —Lo que pot dir es que avui costa diners, perquè abans, jo m'en recordo que amb dugues pessetes comprava el suro, arbrets, molsa, gressols, oli, paper de plata per fer el riu i fins la llustrina per tapar les dugues cadires i la post de planxar que sostenien tot aquell conjunt de coses, però avui amb això de la puija de les subsistencies hi han pessets que costen un ull de la cara.
 —¿Que vol dir que va més car?
 —¿Que diu?... Miris, perquè ho veigi, a qui té un porc i un àngel de l'Anunciata, ¿quin diria que'm costa més diners.
 —L'àngel, prou que's veu tot seguit.
 —Doncs l'ha guinyada, perquè costa molt més el porc.
 —¿Vol dir?
 —I tan si vui dir, es veu que aquest any els àngels no estàn de moda.
 —Creguim que'm fa quedar de pedra.
 —I d'aquestes dugues figures que tinc a la mà, ¿quina diria que es més cara?
 —¿I que es això?
 —¿Que no ho veu?... Un Sant Josep Gloriós i conillet blanc.
 —El conill.
 —Si que ho ha dit aviat.
 —¿Perquè ho diu?
 —¿Que no ha vist que aquest Sant Josep es molt fi?... Vaija are si que ha ficat els dos peus a la galleda.
 —Com que vostè de primer m'ha dit...
 —No ha tingut de pensar-s'hi gaire per a dir aquest disbarat.
 —Poc a poc, es que jo...
 —Vaiji, dòna, que hi han coses que fan fàstic el sentir-les.
 —Que vol que li digui, si m'ha sortit aixís.

—¿I el criteri de la persona?... Digui que aquest cop no ha tocat bola.

- ¡Ai pobre de mi!
 —Qualsevol que l'hagués sentida s'hauria pogut pensar si m'havia deixat aixecar la camisa.
 —¿I vostè?... A veurer si em contesta qui costa més de mantenir, l'elefant del Parc o els gegants de Cà la Ciutat.
 —Ves are amb quina em surt.
 —Sembla que no sab que dir.
 —Ja li contestaré un altre dia.
 —Si, ja pot rumiar, que si jo no hi tocat bola, lo que es a vostè l'he deixada ben tapada.

Santiago Boy

AMOR

Jo com la rosa voldria ser-ne
 que presonera tenen tos dit s
 i que desfloren acariciant-la
 caient sos pétals de mort ferits.
 La terra alfombren les roges fulles
 que vas trencant-ne de'l còs en flor
 i les trepitgen tos peus de verge
 blancs com el marbre purs com l'amor.
 Com a la rosa mon cor esfulla
 sens que s'en dolgui ni llenci un mot.
 Esfulla, esfulla, oh! dona hermosa
 i ensemps arrenque'n la vida i tot.
 Mon cor esflora la vida mata'n
 fins que no'n quedi ni un débil bri.
 I ensemps bategui jo vui cantar-ne
 tes gracies sempre fins a morí.

R PERALTA SOLA.

* (1)
 * *

En Santiago Boy, aquest escriptor popular que des de fa trenta anys ve retratant humorística-ment la nostra gent de la Barcelona típica amb un invariable i fàcil estil literari de caient casolà, sabràs, llegidor,—perquè n'hi restis agrait,— que té la generositat d'amagar darrera la cortina virolada molts caires tràgics de la novela del seu viure.

Això es una llissó vergonyosa per tants altres escriptors, sentimentals hipòcrites, que, sense posar-se en contacte amb cap dolor de la vida, amb efectismes volen guanyar la nostra compassió i les nostres l'àgrimes i, barroerament, volen espanyar el nostre sentiment.

En Boy, més pietós que ells, capta el nostre somriure perquè té més amor a la humanitat.

Tornem-li amor per amor en aquest homenatge de companys i restem-li reconeguts en lo que val la seva obra literaria i la seva acció altruista.

R. SURIÑACH SENTIES.

(1) Publiquem avui aquest article que el nostre bon amic En Suriñach Senties havia escrit pel número passat, però que per una distracció al compaginar el mateix no s'hi va enquirbir. Preguem al nostre amic que perdoni aquesta deficiencia ben agena a nostra voluntat.

GANA!

Feia una pila de setmanes que no tenia feina. La seva dona treballant fins a matar-se anant a fregar i a fer feines per les cases no guanyava de bon troç per a mantenir a la familia; ella, el seu home i tres criatures.

El xicot corria pel carrer fet un trinxeraire. L'havien tret d'estudi perquè s'hi presentava descalç i sense bata; l'únic vestit que tenia consistia en unes calces velles del seu pare, escursades per a que li vinguessin a la mida, i una camisa tant apedaçada amb parracs de tots colors que's feia impossible endevinar quin mostrejat tingué quan era nova.

La noia s'estava a casa cuidant a la criatura més xica, un marrec que tot just començava a caminar, i que, per comble de delícies, estava malalt.

Al forn i cá'l adroguer ja no els fiaven, i a casa no tenien res més per a dur a empenyar. Primer sigueren els dos coberts de plata que compraren quan se varen casar; després sempenyaren el rellotge, recort i herencia alhora del pare d'ell; un rellotge de plata antic, macís, amb els adornos gravats a les tapes tots negres de fregar per les butxaques.

Després dels coberts i del rellotge, es desferen dels llençols i matalassos, de la calaixera... de tot lo que tenia algún valor. Dels mobles que'ls hi quedaven ni el drapaire en donava cap diner.

Aquell dia es llevà tart, perquè mentres dormia no s'adonava de la gana. Es trobava el cervell tant buit d'idees, com el païdor d'aliments.

En va havia buscat feina. Sec i mal afeitat com anava, amb les galtes begudes i els ulls fonsos, tenia un aire repulsiu que no inspirava confiança. A més, ja no tenia el dalit d'abans, anava perdent les forces, començava a ser vell.

Vell, no pels anys, sinó per l'excess de treball i els farts de miseries. L'havien explotat, com s'explota a una màquina. Treballant sense repós, menjant poc i dormint menys, es trobava aniquilat molt abans d'hora.

I don Lluís, al notar que'l seu moço ja no valia tant com abans aprofità l'ocasió d'haver comès una lleugera falta per a treure'l de la fàbrica. D'aleshores ensà, que'n Joan, el sense feina, vagava per aquests carrers esperant que la casualitat, ja que'l seu esforç havia resultat infructuós, els hi obriria algún camí per a salvar-los de la miseria.

Anava errant pels carrers, sense esma i sense objecte. Passava tintinejant i arrambat a les cases, mirant amb aire entontit als aparadors.

Havía anat a parar al carrer de Fernando i com hipocondríac, la vista quedava fixa llargues estones en les joies, en els vanos, en les estatuetses, en els mils objectes de luxe quin ús apenes imaginava, i que com a realització d'un conte de les mils i una nits s'apilotaven allà, darrera els vidres, quasi al alcanç de la mà.

Mes a la vista de totes aquelles riqueses no experimentava més sensació que un vagarós sentiment d'enveja, que no arribava a odi, contra els rics, contra els que podien dar-se el goig de posseir aquells objectes que espurnejaven darrera les vitrines.

Devant de cá'n Pince mateix, ni li rodinaren els budells, ni li vingué salivera. Tots aquells plats que fan la delícia dels *gourmets*, aquelles petxines al forn, aquelles llagostes, aquells embutits i fiambres, com que no n'havia tastat mai, ni sabia lo bons que eren, el deixaven indiferent. Pel pobre Joan no eren més que uns objectes de formes boniques, de matiços delicats i agradables, com els dels vanos i *bibelots* que acabava de contemplar.

Seguía caminant, caminant d'esma... Perquè no demanava almoïna?

Ho provà però sense èxit. Al veure'l tant mal vestit, amb els cabells llargs i sense afeitar, amb els ossos de la cara acusant durament la seva fisionomia, amb la seva mirada de llop afamat, la gent el prenia per un pillastre, un malfactor, i les senyores al veure'l avensar cap an elles apretaven el pas amb por de que *aquell homenet* els hi estirés el moneder.

Un pensament li vingué al pobre Joan. El de anar a captar amb el fillet als braços, per a enternir més facilment als vianants. Més rebutjà aquest sistema al considerar amb el seu cor de pare els perills a que exposava a la criatura treient-la al carrer mal abrigada i malaltica.

I anava caminant d'esma... Ara es trobava pels volts d'un mercat. Per tot eren carretons de verdura, botigues amb grans coves a la porta, semblants a corns de l'abundancia, plens a vessar d'olorosa fruita; tendes de tocinaire i de carnicer amb grans penjolls de butifarres i garlandes de salsitxes, amb els troços de carn rosada ribetejada amb filets de greix i de tendrums...

Davant d'aquells munts de vianda si que li venia salivera i se li tancaven les barres amb un espasme dolorós, an el pobre Joan...

Tant de menjar, tant de menjar, i ell i els seus fills morint-se de gana!...

Que els hi fora per a aquells botiguers un grapat de verdura, un trocet de carn o un pa?... I de porta en porta i amb veu baixa i vergonyosa anà suplicant una caritat.

Deu vos ampari! Un altre dia!—li contestaven per tot, mentres dintre les tendes ressonaven alegrement, el remor dels diners, els cops de tallant i les bromes i rialles dels dependents i les minyones...

...Era un forn. Una botiga blanca i tota neta. El petit aparador era plè de llonguets, rajoles de xocolata i unes paneretes amb pa torrat. A dins, darrera el taulell, uns llargs prestatges mig tapats amb unes cortines ratllades, tots plens de pa; a sobre el taulell, més pans, uns pans de barra que rossejaven com llingots d'or; i a terra, dintre un cove, encare més pans... La botiga havia quedat un moment deserta... L'ocasió estava allà, i en Joan pensà amb els seus fills que patien gana, i que cada vegada que arribava a casa se li penjaven al coll demanant-li pa... i sentí en son propi ventrell la rata que li rosegava les entranyes...

A poc a poc, a poc a poc traspassà la porta i allargant el braç agafà un pa del cove... i mentres eixia de la botiga extrenyent-lo sobre son pit, pensava:—Un pa! per a nosaltres es una fortuna, es fer-nos passar la gana que portem endarrerida... i per un forn no es res! Si ni tant sols el trobaran a faltar entre tants!...

festa

Però no havia donat quatre passos que sentia darrera seu un crit de:— Agaféu-lo! lladre! que ha robat un pa!.

En Joan apretà a correr, però, entrebancant-se, caigué a terra i el pa li fugí dels braços rodolant.

Abans de tenir temps d'alçar-se es vegé voltat de gent, amb l'ira pintada al rostre, desfent-se amb insults i paraules groixudes, mentres que d'una pluja de cocs, bastonades i cops de puny el deixaven mig estabordit.

Per fi arribà un guarda, i mentres se l'enduia al *cuartelillo*, amb la cara bruta de pols i de sang, tot ple de trenes i macadures, la gent els seguia gesticulant enfurismada, i tota aquella multitud, composta de venedors ambulants, que venien mercaderies robades al moll; de verduleres, que pesaven amb balances desafinades i demés persones per l'istil, anava comentant indignada la malifeta d'aquell pilló, d'aquell brétol, d'aquell lladre, que per a donar menjar als fills havia robat un pa.

ALEIX BOIX.

ECOS

TRAVESSA el Passeig de Gràcia, arrossegant un carro curull d'escombraries, que no es dels més grans ni dels més petits tampoc, un ruc vell, nafrat i fastigós, amb el morro arràn de terra. Camina pausat amb el seu tris-tràs-tris-tràs. Acompanyen al ruc tres brivalls de 12 a 14 anys, menys anys que la bestia. Els tres brivalls van darrera el carro a cinc metres, jugant a pilota amb una gorra segurament producte de la *mercancia* recullida, doncs no es de cap d'ells perquè van coberts amb barretina vermella.

La nostre sorpresa no té límits al veurer que'l ruc de terraire passa ansia pels seus acompanyants en lloc de ser al contrari. El ruc se para, mig gira el cap i procura donar una mirada als companys enjogassats que al no sentir les rodes es distreuen lleugera i interinament del seu joc per atansar-se uns metres vers al carro. El ruc els sent apropar-se i continua el camí, al cap d'uns minuts se repeteix el mateix joc i nosaltres treiem en clar, de que els brivalls no acompanyen al ruc, el ruc es el que vigila les tres criatures.

Decididament hi han rucs que no son tan rucs com semblen.

EL fret comença a sentir-se una mica. Nosaltres l'hem sentit com es natural, però ens havem adonat de que'n feia, perquè n'hem tingut una esgarrifansa al mirar darrera del mostrador d'un kiosc de begudes en una de les vies més cèntriques i concorregudes de la ciutat, a tres mossos tocant aigua i amb còs de camisa. Segurament que sota la camisa hi porten la americana, però com que nosaltres no la veiem no hi creiem. Ens havem apujat el coll de l'abric presos d'aquella esgarrifansa de fret i hem apretat el pas.

ELS QUE S'EN VAN

EN RAMÓN RAMÓN I VIDALES

Dies passats va morir a sa vila natal el popular saineter del nostre Teatre, Ramón Ramón i Vidales, que tant aplaudit fou del públic català amb les seves obres familiars.

Se n'ha ocupat ja la premsa tan extensament durant aquests dies, que per no repetir nosaltres els conceptes ja versats, sois fem que associar-nos al dol que promogué tant sensible pèrdua.

Descansi en pau.

EL MESTRE MANEL GIRÓ

Després de llarga i crudel enfermetat ha mort el notable mestre Manel Giró, una de les glories musicals catalanes de les que més podiem enorgullir-nos en nostre terra.

Era el finat fill de Lleida ont comensà sos estudis de composició sots la direcció de l'organista d'aquella Catedral senyor Puntí, traslladant-se molt jove a París, en quina capital residí per espai de vint anys consecutius, logrant després de no pocs esforços obrir-se pas mercès a tant privilegiat talent i que en variats concerts s'executesin composicions seves, essent la més important la sinfonia a quatre temps titulada *Muzárabé* que obtingué gran èxit. Publicà també en la capital francesa varies peces per a cant i piano que's feren força populars.

En l'any 1885 estrenà sa primera òpera en el Liceu de Barcelona, dirigida pel mestre Mancinelli i titulada *El rinnegato* que obtingué magnífic èxit, en particular uns ballables que varen figurar molt de temps en els programes de tots els concerts.

A la mort d'en Gayarre, de qui era amic íntim, va compondrer un *Requiem* a la seva memoria, que fou executat en concert en els teatres Liceu i Liric, d'aquesta capital, sots la direcció del mestre Subegas Bach.

Més tart donà a coneixer en el teatre de Novitats l'òpera *Nuestra Señora de Paris* de quina se'n varen donar gran nombre de representacions.

Are últimament estrenà en el desaparegut teatre Principal *El sombrero de tres picos*.

Ademés deixa inèdits un drama líric en tres actes titulat *Brrmantho* que va guanyar el primer premi en un concurs celebrat a Madrid amb la compensació de 5.000 pessetes; altre òpera en un acte *El estudiant de Salamanca*; una òpera en tres actes titulada *Florinda*; un poema en dos parts per a veus i orquestra *En lo terrè i en lo etern* i en el que hi figura un *Magnificat* per a gran orquestra, i finalment un poema d'actualitat titulat *Guerra* que acabà fa poc temps i de quin llibre es també autor. Deixa ademés una vintena de composicions per a gran orquestra i veus.

La música d'en Giró era sempre d'istil elevat generalment molt inspirada, no havent incorregut mai en vulgaritats.

Era el finat mestre membre de la Societat de Autors i Compositors de París, i al crearse la banda municipal de Barcelona se li oferí sa direcció, que refusà, pertat per son caràcter en extrem modest.

Per haver viscut apartat de les lluites polítiques de nostre terra, son nom se trobava quelcom arreconat a Barcelona, però no aixís al extranger, ont se'l considerava com un dels músics espanyols més ilustres.

Descansi en pau el malaguanyat mestre.

NADAL

Es la nit de Nadal. Malgrat el fret, els carrers de la gran urb se veuen concorreguts per una generació abigarrada, riolera. Les penes s'obliden, la lluita per la vida resta suspesa. El pobre jornal·ler que's passa tot l'any davant d'una màquina, o davant d'una enclusa treballant dotze hores eternes cada dia, esperant l'hora de plegar tan bon punt comença la tasca, procura allunyar de sa pensa ço que es el seu torment. El banquer que combina operacions financeres, no sols durant les hores de despatx; sino que mentres dina ordena xifres en sa imaginació i en les hores de repòs madura una operació bursatil, eixa nit esborra de sa pensa lo que son negocis per a consagrar-se única i exclusivament a sa llar, a sa casa, dolç sedant per a sa vida agitada.

I la ciutat rebull i apar que tots els homes fraternitzin en un sentiment comú. L'amor, la pau. El Nadal es la festa de familia i tots els homes s'obliden que son homes per a recordar que son pares, que son fills, que son germans.

Tots els homes no, que jo n'he vist vagant, esmaperduts i he pensat, no que'ls mancaven diners per a celebrar el naixement del redemptor, sino el dolç escalf d'una llar benefactora, el suprem conçol d'una mirada confortadora el goig immens d'una paraula amorosa dita amb tendresa infinida.

Oh, malhaurats els que en aquest dia no tenen una llar, que orfens s'han de trobar, quina fredor ha d'invadir tot el seu esser. Que misers, que pobres s'han de veurer per més que tinguin riqueses a desdir.

Que signifiquen en aquest dia tots els tresors que la vanitat humana desitja? Per a que serveixen sino poden proporcionar l'alegria sana, la joia pura de la paraula màgica amor? El Nadal es la festa del amor, més, de'l amor pur, l'amor que redimeix als homes. L'amor a l'esposa, als pares respectats, als fills joganers. Oh, vosaltres, homes egoistes que viviu en eterna obsesió del jo. No us sentiu en aquest dia, sols, desheretats, mancats de lo únic veritat de la vida? No trobeu que el mon es un erm; que'l vostre cor s'anyora i somnia cercant lo que es per a vosaltres, malgrat vostres mil·lions, un impossible?

Pare! Mare! Coneixen paraules, tan venerades com aquestes, i que'l sol nom us conforti l'esperit donant-vos un benestar i una felicitat incomparable?

Esposa! Sentiment, dolça gaubança, sedant en vostre vida atzarosa. Ella conçola vostres hores tristes. Ella us dona alè per a seguir en vostre tasca i us paga amb una mirada amorosa, l'esforç que durant la jornada heu fet.

Fills! Sacrificis, desvetllaments, angoixes mortals. Amor desinteresat. Donar-ho tot sapiguent que rès us ha d'esser tornat, però estimar, estimar amb follia, car tot lo que als fills se dona es de valor migrat, petit, si's compara amb lo que d'ells se reb. L'acaronament de llurs manetes, de sa veu que barboteija el nom de pare amb melodia infinita. Mirar-los adormits i arrobarse amb tal contemplació i besar llurs galtones de vellutada rosa. Veure'ls creixer i adonar-se com pleret a pleret s'allunyen de vosaltres atrets per la vida, o per altre persona que en vostre desvari,

creieu que us els roben. Mes que hi fa. Aixís i tot seguíu estimant-lo, pensant en els moments de joia que us ha donat en la vida i us sentiu ditxosos; ben ditxosos.

I la nit de Nadal, fa reviurer tots aquest sentiments en vostre cor, i reuniu en vostre taula a tots els sers estimats i us sentiu rics, pletorics de vida perquè la vida, es amor.

¡Oh els que no tenen el dolç escalf d'una llar, que pobres, que misers se troben quan es arriba da la diada de Nadal.

FRANCISCO FREIXAS.

SONETS HUMORISTICS

TOT BLAU

*Al exquisit poeta
Salvador Socias i Fornell.*

Si el cel es l'expressió de la bellesa
que més directament parla a n'el cor,
i el cel es blau, no fora candidesa
negar que tot lo bell te aquest color?

Si nostra ànima es trova d'uns ulls presa
son blaus els ulls qu'ens causen tal dolor.
Si pensem amb el mar i sa bravesa
no fora bell dir blau a son color?

Si jo fos un poeta inspiradíssim
quina satisfacció que sentiria
després d'haver cantat quelcom suau

posant-hi blau! Quin goig més sabrosíssim!
Mireu si em fora grat, que ho escriuria
per delectarmhi més, amb llapis blau.

CYRANO.

L'amic i els cigars

Aquest matí hem sortit a donà un tom, tot esperant l'hora de dinar i passejant, passejant, ens hem trovat amb el gran Cornudell, l'amic més optimista que tenim; d'ànima serena i cor content; l'amic que sempre riu tenin a flor de llavi, un xisto o qualche cosa per a contar nos; l'amic que no deixa passar una damisel·la sense dir-li mots fervents o paraules apasionades. Es l'amic que sempre té la paraula acaparada i mai calla.

I avui com sempre'ns ha començat a abocar paraules i més paraules amb rapidesa ja coneguda per nosaltres. L'hem saludat...

—Si mira, anar fent, tranquil com sempre; ja saps que mai m'amoïno per rès. La vida es molt curta, cal aprofitar-la i pendre-s'ho rient!

—Si, prou que't coneixem—hem respost.

—I, parlant de tot çoi que coneixes a don Llorenç, el meu quefe, i caixer del despaig?

—Si home, i a que vé, això?

—Doncs mira, tu deuràs recordar que aquest senyor, es una bella persona, prò que té la desgracia, diguem'ho, aixís, de ser un xic presumtuós. El bon home, segons es veu està orgullós del seu càrrec ¡figurat, tot un senyor caixer!... meno, anem al grà, es tracta senzillament de que jo l'hi he fet abaixar un xic sa vanitat.

—De debó?

—Tal com ho sents! Veuràs que un dia vingué

festa

un client amic meu, a cobrar una factura i un cop llesta l'operació, l'home aquell que cap obligació hi tenia, regalà al caixer un parell de *puros* de quinze... ¿la voluntat es el tot, oi? doncs es veu que don Llorenç no pensà igual i deuria figurar-se que ell era mereixedor d'altre cosa, que no pas un parell de *puros* d'adroguer endiumenjat.

Ils va pendre de tan *mala-gana* que tot just l'altre senyor es retirà de la caixa, ell que sí que diu mig cridant i amb énfasis d'amor propi tocat, mentres m'allargava els dos purets.

—Tingui Cornudell, aqueixa... porqueria. A mi se'm regalen, cigarros *habanos!*

Aixís mateix eh! L'amic, ho deuria sentir perquè feu un moiment de sorpresa i sofocació i marxà tot extranyat. Jo encare n'estaba més que el mateix client i vaig jurar-me a mi mateix que treuria en pocs dies la presunció del caixer que sense això, era una persona de totes prendes.

I tu ja saps que quan m'en barrina una... meno; varem parlar l'amic ofés i jo i al cap de pocs dies, tornà pel despaig.

Jo que ja estaba al tanto, el vareig atendre, abans de que ho fés don Llorenç. Un cop estigué llest i servit va allargar-me benevolament un espléndit *puro habano* amb una faixa llampant, dorada, de dos dits d'ample. Jo l'agafo (d'avantmà, ja havíem combinat la farsa) adoptant una actitud de persona ofesa, em guaito el cigarro, parodiand al caixer i el dono al meritori, tot dient i remarcant ben bé les paraules:

—Té, noi, aqueixa... porqueria, a mi s'em regalen cigarros de quinze...

I hagueras vist al caixer fet una babieca seguint tota l'escena amb ulls oberts i la boca de la mateixa manera i al dir jo, els mots anteriors, es tornà vermell com un perdigot.

L'amic s'en anà morint-se de riure, al veure la cara de prunes agres que va posar, el bonifaci de don Llorenç al comprendre la lliçó...

Lo més bonic are, (bonic i dolorós) es que'l meritori s'ha prés en serio la meva esplendidesa i s'ha quedat l'*habano* i qualsevol li demana!

I aquí ha rigut llargament, amb tota satisfacció, l'amic optimista; l'amic que no calla mai i que no deixa passar una damisel·la sense endressar-li queiscuns mots apassionats.

Nosaltres admirem i envejem aqueix sà optimisme que per la vida serva nostre amic feliç el de les rialles sorolloses!

DANIEL F. CARRERAS.

«Proeses d'Amor i Patriotisme»

Ja ha sortit a la publicitat el volum que baix aquest suggestiu nom, conté aplegades les més inspirades composicions poètiques que escrigué l'infortunat poeta Pere Ferrés-Costa, mort gloriosament en les famoses batalles del Artois, el dia 9 de Maig de 1915, lluitant bravament com a voluntari català en el regiment de llegionaris qu'es destinà a les avensades franceses.

Ademés de les poesies, totes elles sentidíssimes i d'una gran sinceritat, completen el llibre les notables cròniques que escrigué estant a Rússia, quan l'ànima d'aquest rodament, sedenta d'aventures i romanticismes, l'enmanà a llunyes terres estudiant la naturalesa d'altres païssos i posant

ben alt el bon nom de Catalunya. Aquestes cròniques qu's publicaren periòdicament al diari *Las Noticias*, tenen are l'alt valor d'una acurada investsgació i important estudi, perquè son fruit de les continues observacions d'en Ferrés-Costa i del seu criteri singular.

Van incloses també, les vibrants correspondències de guerra que envià més tard al propi diari, quan el seu patriotisme i abnegació el portaren per espai de molts mesos a la vida de les trinxeres, significantse d'una manera prodigiosa fins a trobarla mort en els moments de més perill.

Les gestes d'en Ferrés-Costa, i altres escomeses d'aquells descendents dels Almogavers, aixís com moltes escenes altament interessants i narracions viscudes en mig les batalles més famoses, son descrites en *Proeses d'Amor i Patriotisme*, amb aquella vehemència i palpitació de cosa real, viscuda, plenament coal·ligada amb la vida i esperit d'aquest heroe.

Per això al llegir aquestes cotrespondències de guerra, verdaderes cartes desgarradores i verídiques, un home sent tot el dolor d'aquella tragedia, i compren quan gran devía ser el sacrifici d'aquells martres catalans que immoralen la seva vida i el seu benestar, en holocauste d'uns ideals.

Verdaderament el llibre *Proeses d'Amor i Patriotisme*, es d'un valor inestimable, i feren molt santament els amics i admiradors d'aquell poeta, en portar a cap aquesta obra com a tribut a la seva memoria.

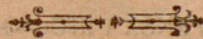
El nostre benvolgut amic i escriptor J. Vives i Borrell ha prologat aquest volum d'una manera brillant i apasionada, estudiant minuciosament la personalitat diversa d'en Ferrés-Costa, i presentant-lo com a exemplar de catalans originals i aventurers, que per espai d'uns anys han fet revivre la seva llegenda, entre una auriola de patriotisme i aventures amoroses, que perdurará per sempre més, com les més extravagantes hasanyes d'un Edgar Poe.

Per si això no fos prou, s'han afegit al llibre uns datos biogràfics deguts a la ploma del compatriota d'en Ferrés-Costa, en Pau Modolell, escrits amb tot amor i afecte.

Com a final, hi ha la descripció de la mort heroica d'aquest brau voluntari, feta pel pulcre escriptor resident a París, en J. Perez-Jofba; article fonament emocionador i interessant en extrem.

Varis grabats, plànols topogràfics, notes marginals, i relació de la festa qu'es celebrà temps passat a Sant Vicents dels Horts com a homenatge a en Ferrés-Costa, en quin acte FESTA hi prengué una part importantíssima, tanquen el volúm molt acertadament, demostrant la cura que la Comisió gestora tingué en presentar aquesta obra amb tota perfecció.

No cal dir que recomanem a nostres llegidors, l'obtenció d'aquest llibre, que ademés de reunir tan bon aplec de poesies es una verdadera documentació de guerra viscuda heroicament, i aixís contribuirán a perdurar la gloriosa memoria d'aquell malhaurat poeta qu'es digué Pere Ferrés-Costa.

AHIR I AVUI

Tu sabs que concirós cent voltes us he vist pels llocs que en altre temps sentiren nostra joia; i falsa t'has burlat de mon posat tot trist rient indiferent bon frívola i cofoia.

I encara un dolç record de jorns mig-oblidats ha desvellat en mi les emocions viscudes, els tendres juraments i els mots apassionats que lluny s'emporta'l vent com fulles ja caigudes..

També per mi has tingut paraules de dolçor, en tos ulls blaus, perleig de llàgrimes d'amor i ardenta m'has ofert el bès d'uns llavis rojos!...

¿Què'm fa que ara crudel així't riguis de mi si jo que't conec bé ja sé la certa fi de tos amors d'avui de tos capritxos bojos?...

ALBERT PIERA.

La Haia, 1916.

BIBLIOGRAFIA

RECULL SARDANISTIC.—Josep Grahit

Indubtablement es aquest un llibre altament interessant i que ve a satisfer una verdadera necessitat. No coneixem en la literatura catalana cap més llibre d'aquesta naturalesa.

Recull sardanistic es una galant historia o aplec valiosos de la bella dansa catalana, exposant el seu procés i transcendència des dels temps primitius fins arriyar als nostres dies de vitalitat i popularitat manifesta; *posant de relleu els dos sistemes de ballar-la que avui estan en vigor.*

En Josep Grahit, peritíssim i pulcre escriptor gironí que ja amb el llibre *Les sardanes*, publicat temps passat, demostrà sos profonds coneixements en aquesta materia, ha volgut ara estudiar novament la nostra dansa nacional considerant la com a obra de permanència musical, presentant casi tots els autors que han posat tot son amor i activitat en compondre sardanes.

Amb un minucios criteri característic examina la producció de cada un d'ells, avalorant-lo amb detalls i preferències primordials, en llur vida, que venen a completar perfectament l'acció i desenrotll dels compositors de sardanes i la seva eficàcia en l'ànima i moviment de Catalunya.

Aquests estudis son concienzuts, imparcials, anecdòtics si volen algú d'ells, però sempre inspirats en la més elogiosa veemència i acertada opinió, ja que ademés aquest llibre pot considerar-se amb veritable acert com a obra de divulgació catalana i fins de educació popular, com molt explícitament exposa en Salvador Albert amb el pròleg que encapsala l'obra.

Tots els amants de la sardana han d'estar fonamentament reconeguts a en Josep Grahit per aquest llibre tan simpàtic i útil a la vegada.

Recull sardanistic es llibre de consulta, àrbitre en conceptes i modalitats interessants en aquest art de la nostra terra, avalorat per una gran sencillesa d'exposició, estil perfecte i convincent, i sempre inspirat en el més indubitable amor a Catalunya, ja tradicional en totes les obres d'en Josep Grahit.

L'HOMME QUI PENSE I RIU.—Josep de Riquer

Llibre extravagant que desconcerta un xic i

fa rodar el cap, perquè s'endevina tot seguit que es escrit per un esperit jove que ha llegit molt però que, una de dugues, o no ha pahit prou bé tot lo que ha llegit o no ha sabut triar els llibres, enamorant-se preferentment de tot allò que tenia un marcat valor filosòfic i d'estridentia.

En el pòrtic copia el autor el següent paragraf de l'Edgar Poe, del qual sembla estar-ne enamorat: «Lo que'm proposo, per de promte, es contar al món d'una faicó clara i breu, sens comentaris de cap genre, un seguit de sencills aconteixements, que per ses conseqüències m'han atemoritzat, martiritzant-me i aniquilant-me.»

Això es molt cert, especialment lo darrer.

Hi ha fatuositat i petulancia en aquest llibre; i crega'ns l'autor que'ns dol haver de dir tot això, però tal vegada aquesta sinceritat nostra pugui evitar-li prejudicis inmerescuts, ja que coneixem que la cultura i bona disposició en el ànim d'en Josep de Riquer poden proporcionar-li altres més equilibrades produccions.

Vida d'ànima i cor jove, Les aberracions, L'escorça, Rondó de contes, i Vida de casino, son els capitols que componen el llibre; i en tots hi ha un afany d'anàlitzar, siguent profund unes vegades, caustic amb massa vulgaritat unes altres, i sempre carregat de cites i opinions d'altri, pensaments del tot desprovistos de conexió amb la materia exposada i plantejada, que innegablement ajuden a fer més imperfecte i incompreensible les narracions.

Bona voluntat, això si, episodis interessants també; però presentats d'altre manera i sense l'enfarcit de comentaris i evolucions, que la disertació pertinent i afectada es generalment contraria a la més clara i rotunda manifestació de les diverses sensacions humanes.

Anímicament n'hi ha prou amb l'emoció, el sentiment, i la més pura concisió al exteriorisar-ho i l'obra guanya en bellesa i vitalitat.

J. VIVES i BORRELL.

Fascinament

Extasiat d'amor fito amb tendresa la vista a l'altre part del gran saló, allà on ton cos magnífic de deesa atrau els ulls i desperta passió. Ritmicament, amb gracia preludia, l'orquestra al cadafalc bo i habillat de Weber un vals lent qui amb sa harmonia els cors plàcidament ha ubriagat. Tu amb un somriç als llavis com un astre ignifer, rutilant com sol naixent, bo i cimbrent ton coll de fi alabastre que de les perles te l'encantament, esguardes amb encís, de les parelles el ritmic moviment gràcil, gentil, el moviment qui fa remor d'abelles i té la gracia de les flors d'abril... Com qui la propia sort s'en endevina per aquell vols et brindo el meu costat assenteixes... enllosses, i'm fascina la sotilesa del teu cos sagrat.

P. GUILAÑA ROURE.

festa

Aucells de gabia

A les xamoses telefonistes víctimes de la prosa industrial i comercial.

—Centro... centro... senyoreta, que fa mig hora que estic trucant!

—Vostè que es un *casca-rabias*.

—No crec haver donat motiu perquè'm tingui en aquest concepte.

—¿Que no? Si sempre m'està dient una serie de mots, que no crec que siguin gaire agradables per les orelles d'una noia soltera... ni casada.

—Però vostè'm confón...

—Si... si... deu tenir raó, perquè s'assembla tant el seu modo de parlar amb el del altre, com una merenga amb un palet de riv.

—Menos mal que se n'ha convenut aviat.

—¡Quin remei ens queda! Tot el sant dia en-gabiades sentint les impertinències d'una gent carregada de feina i que no considera que nosaltres ne tenim tanta o més que ells.

—Ja es trist que una senyoreta joye i maca com deu ser vostè estigui condemnada a n'aquest suplici. Tenir d'aguantar la monotonia lletania d'una colla de xifres, que li deuen posar el cap com una taula de logaritmes!

—Es veu que en aquesta casa els extrems es toquen.

—Lo que se, es que avui es el primer dia, com vostè diu molt bé, que m'han engaviat; necessitava esplaïarme, parlar amb algú que'm comprengué, trovar un ser més lligat que jo...

—Veurà, veurà... ¿Quin número demana?

—No'm destorbi; an aquesta veu tan harmoniosa li deu correspondre una cara.

—Per l'amor de Deu que l'inspector ha entrat, no'm treu els ulls de sobre.

—Naturalment, això confirma lo que jo li deia.

—Per favor... o si no tanco la comunicació.

—Be be... ¿A quines hores te menos feina per continuar aquesta conversa?

—Me diu el número, o...

—No s'enfadi que deu perdre la seva hermosa fent mueques; el 33333.

—Tres, tres, tres, tres i tres... demà de nou a deu.

Quinze dies després una telefonista reb una colla de petóns transmesos pel pacient fil de coure conductor de l'electricitat i d'expansions de caràcter heterogeni.

—Ei... ei... esperis que avisaré a la Rosita; perquè si s'entera de que rebo de vostè semblants comunicacions me deixa sense *añadidos*.

VICTOR D'AMOC.

AVÍS IMPORTANT

Advertim als col·laboradors expontanis que deuen enviar l'original en sobre obert amb la nota «Original d'impremta» i franquejat com a tal.

Els que vulgan incloure-hi carta o enviarlo tancat per a major seguretat, incloguent-hi un segell de cinc céntims per a el pagament del carter.

De no fer-ho aixís, ho sentirem molt, però no publicarem cap treball que no s'ens envii amb aquesta forma.

FESTA desitja un bon any nou a tots els seus lectors i favoridors.

J. VIVES I BORRELL

SILUETES RUSTICANES

Narracions

LLIBRERIES:

Verdaguer, Rambla del Centre, 5.
Perelló i Vergés, Pelai, 20.

Hem rebut el primer número del nou setmanari catalanista *El Xerraire* que publica la casa editorial de teatre Bonavía i Durán. Tant per la amenitat del text com per la selecció dels dibuixos originals den Junceda, En Toullot, En Castany, etc. i més que tot pel folletí, que publica ara la interessant obra den Pitarra «Batalla de Reines», li augurem una tant llarga i esplendorosa vida com nosaltres li desitjem.

Advertim als nostres llegidors que d'ara en avant, FESTA sortirà els dies 15 i 30 de cada mes.

Hem rebut el fascicle que ha publicat l'Acade-

mia de la llengua catalana, referent a les regles ortogràfiques proposades per aquesta entitat.

En un dels nostres propers números ens en ocuparem detingudament.

—◆—

Camiseria

SANS

BOQUERIA, 32.-BARCELONA

Especialitat en camises a mida

—◆—

Des de'l proper número començarem a publicar baix el títol de *Plastica*, una nova secció dedicada a la crítica de l'actualitat en pintura i escultura.

Un bon amic nostre i intel·ligent crític d'art s'encarregarà d'escriurela firmant amb el pseudònim Pere March.

—◆—

S'ha posat a la venda la comedia en dos actes, de **F. Freixas i M. Gras Vila**

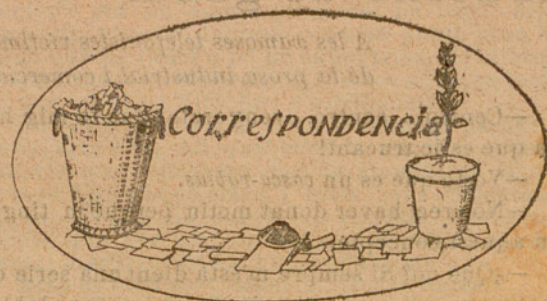
LA VICTORIA DE L'INFERN

estrenada amb veritable èxit en el *Círcol de Sans*. Per esser una obra de fàcil execució la recomanem a les companyies i aficionats, segurs de l'èxit.

Preu: UNA PESSETA

Llocs de venda: En la nostre administració de Barcelona, Rosselló, 248, 3.er, 2.ª; en la llibreria Bonavía i Duràn, Boqueria, 20 i en la Administració de *El Teatre Català*, Boters, 16, 3.er

Als nostres subscriptors els farem un 20 per 00 de descompte.

Jaume Diví. Són massa ignocents; no'l podem complaure.—*Ll. C. Pax*. Sense estar del tot malament—l'idea ni està mal—preferirem que envii un altre cosa.—*Josep Roig o Mas*. T' t va bé menys el final. Es tant tractat aqueix temal Ademes es desdibuixa i manca en absolut de valor literari. Fassi una altra cosa que ens sembla que anirà.—*R. Peris Girbau*. Prou d'aquest color! El dia que torna a enviar iès més nosaltres li enviarem els padrins!—*B. Casas*. No'ns acaben de fer el pès; segueixi enviant.—*J. Ribes Martí*. Rebuda la seva atenta i disposi en tot i per tot.—*Daniel F. Carreras*. Els versos son un xic defectuosos.—*Miquel Riera*. Es tant dit js això! Envii coses més noves.—*Josep Canela*. Es carrinçolat.—*V. Rafart Martí*. En cartera.—*J. Comas*. Mercès... i ja'n parlarem.—*Joan Artigan*. No ho cregui; això no es maliciós; es brut de solemnitat.—*Copiús*. En cartera «Tardor».—*J. R. S*. Ja ho haurà llegit; una averia de la màquina.—*I. Soler, P. Viñas, J. Casas Igal, J. Umbert*. Lo mateix eis hi diem.—*J. Julibert Gual*. En cartera un xic retocades.—*Josep Mas*. Al cove... i sense titubejar, que diu vostè.—*M. Sàperas Auvi*. De moment l'hem posada en cartera... però estem segurs que si'ns en envia de millors, quedarà desbancada.—*Vicens Rojas*. «Dubtant» i «Pensament» en cartera.—*Ramón Rosselló*. «Ceguet» en cartera. En el «Plany» mirarem de fer-hi algunes correccions.—*A. Bachs Gabriel*. Hi han versos mo't bonics i pensaments molt caios, prò també hi han ripis molt grossos.—*J. Baliarda Xapè*. No va.—*Un artiller de montanya del Baix Llobregat*. No pot anar, i ho sentim per Santa Bàrbara.—*A. Feliu Surroca*. No pot anar.—*Felió Fort*. Fàssili petóns en nom de Deu, però no li fassi versos.—*Ramón de Ribas*. Massa llarc i no interessa a ningú. I a més ja deu ser publicat.—*Ramón Gavalà Ribas*. Es bonic; anirà.—*J. Pons i Martorell*. Hem vist publicada en nn altre lloc, una poesia de vostè que nosaltres teniem en cartera. Això no s'hi vall Excusem dir-li que ja l'hem estripada; i que en cas de que'ns torni a enviar, no ho repeteixi això.—*Jaume Fàbregas*. Rebut i mercès. Té prgat fins al proper Setembre inclusiu.—*Manel Font Utgés*. No es del tot nou el desenllas, però si li dongués un tò més festiu i espaiés més l'arreglo entre el pare i l'advocat podria anar.—*Marià Amat*. En cartera.—*Josep M. Planàs Carvajales*. Queda «Angoixes» en cartera.—*Victor d'Amoc*. En guardem un en cartera «El secret de la velocitat»; l'altie s'ha d'escursar i arreglar bastant; ¿ho farà?—*J. Ferrés i Jolis*. No'l podem servir.—*A. Ramón Rumeu*. Ramón, vostè ens vol mal; eucare no hem pait la seva poesia!—*J. Bosch i Barrera*. No'ns acaba d'agradar.—*Carles Padoval*. Anirà.—Queden lletres per a contestar.

FESTA

ES PUBLICA A BARCELONA I MOLINS DE REI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Molins de Rei	Ptes. 0'25 mes.
Províncies	» 0'75 trimestre
Extranger	» 1'25 »

Redacció a Barcelona: Rosselló, núm. 248, 3.er, 2.^a

Imp., Alfons I d'Aragó, n.º 39.—MOLINS DE REI

Redacció i Administració: Alfons I d'Aragó, núm. 39

—◆—

Elisavir Collol recordador de los Débiles